

**АГЕНЦИЈА ЗА ЕНЕРГЕТИКА НА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

**ПРОГРАМА ЗА РАБОТА
2011 ГОДИНА**

Јануари 2011

Врз основа на член 9 од „Законот за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија, (Сл.Весник на РМ, бр. 62/2005) и член 23 од Статутот на Агенцијата за енергетика на Република Македонија, Управниот Одбор на Агенцијата за енергетика на Република Македонија на 42-та седницата одржана на 03.01.2011 година донесе

Програма за работа на Агенцијата за енергетика на Република Македонија за 2011 година

I

Средствата за работа на Агенцијата за енергетика за 2011 година во вкупен износ од 9.129.000,00 денари, се предвидени во Буџетот на Република Македонија за 2011 година на сметка 637, раздел 10001- Министерство за економија, програма 3 - Развој на енергетиката, потпрограма 31 - Агенција за енергетика.

Во Буџетот на Агенцијата за енергетика за 2011 година се предвидени и средства на сметката 631-расходи од услуги на буџетски корисници во износ од 60.000,00 денари и на сметка 785- расходи од донации во износ од 18.200.000,00 денари, со што вкупните расположиви средства за реализација на Програмата за работа изнесуваат 27.389.000,00 Денари.

II

Средствата од точка I став 1 во износ од 9.129.000,00 денари ќе се користат за следните редовни активности на Агенцијата за енергетика:

1. Идентификација, техничка и економска оценка како и учество во подготовката и поддршката на проектите од областа на енергетска ефикасност и обновливите извори на енергија за понатамошно финансирање.

Рок: Спроведувањето на овие активности ќе се одвива во текот на 2011 година.

Индикатори на успешност: Обезбедување на целосни информации за потребите на потенцијалните инвеститори, нивно запознавање со процедурите за инвестирање во проекти од областа на производството на електрична енергија од обновливи извори и проекти со кои се воведуваат мерки за енергетска ефикасност. Одржување и надградување на неофицијалниот предрегистер за потенцијални инвеститори во енергетски проекти со цел обезбедување на соодветна поддршка во сите фази на реализација на проектите.

Идентификација на 10 проекти од областа на енергетската ефикасност и 10 проекти од областа на обновливи извори на енергија.

Учество во подготовка и поддршка на најмалку 5 проекти за понатамошно финансирање преку комерцијалните банки, инвестиционите фондови и јавно-приватно партнерство.

2. Издавање на документи, одобренија, акти и упис во регистри во согласност со Законот за енергетика и соодветната легислатива

2.1 Издавање на одобренија за мерење на потенцијалот на ветерната енергија во согласност со „Правилникот за обновливи извори на енергија за производство на електрична енергија,“ (Сл.Весник. на РМ, бр.127 од 09.10.2008 година).

Рок: Одобренијата ќе се издаваат во текот на 2011 година.

Индикатори на успешност: Целосна примена на правилникот за обновливите извори на енергија за производство на електрична енергија и евидентирање на сите поединечни мерења на потенцијалот на ветерната енергија во земјата.

Издадени 8 одобренија за мерење на потенцијалот на ветерната енергија.

2.2 Упис во регистарот на постројки кои користат обновливи извори на енергија за производство на електрична енергија во согласност со „Правилникот за обновливите извори на енергија за производство на електрична енергија,“ (Сл.Весник. на РМ бр.127 од 09.10.2008 година).

Рок: Уписот на постројките во регистарот на постројки кои користат обновливи извори на енергија ќе се одвива во текот на 2011 година.

Индикатори на успешност: Целосна примена на правилникот за обновливите извори на енергија за производство на електрична енергија како и востановување, одржување и обновување на регистарот на постројки кои користат обновливи извори на енергија за производство на електрична енергија.

Извршен упис во регистарот на 10 постројки кои користат обновливи извори на енергија.

2.3 Издавање решенија за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија во согласност со „Правилникот за начинот за стекнување статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија, како и содржината, формата и начинот на водењето на регистар на повластени производители на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија,“ (Сл.Весник на РМ, бр.29 од 27.02.2009 година).

Рок: Издавањето на решенијата за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија од обновливи извори на енергија и нивниот упис во регистарот на повластени производители на електрична енергија од обновливи извори на енергија ќе се одвива во текот на 2011 година .

Индикатори на успешност: Целосна примена на правилникот за начинот за стекнување статус на повластен производител на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија, како и востановување, одржување и обновување на содржината, формата и начинот на водењето на регистар на повластени производители на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија.

Издадени 10 решенија за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија од обновливи извори на енергија и извршен упис во регистарот на повластени производители на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија

2.4 Издавање решенија за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од од високоефикасни комбинирани постројки, во согласност со „Правилникот за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки како и содржината, формата и начинот на водење на регистар на повластени производители на електрична произведена од високоефикасни комбинирани постројки, (Сл.Весник на РМ, бр.40 од 24.03.2010 година).

Рок: Издавањето на решенијата за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки, како и уписот во регистарот на повластени производители на електрична енергија од високоефикасни комбинирани постројки ќе се одвива во текот на 2011 година .

Индикатори на успешност: Целосна примена на правилникот за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки како и востановување, оддржување и обновување на содржината, формата и начинот на водење на регистар на повластени производители на електрична произведена од високоефикасни комбинирани постројки. Издадени 2 решенијата за стекнување на статус на повластен производител на електрична енергија од високоефикасни комбинирани постројки и извршен упис во регистарот на повластени производители на електрична енергија од високоефикасни комбинирани постројки.

2.5 Издавање гаранции за потекло на произведената електрична енергија од обновливи извори на енергија во согласност со „Правилникот за начинот за издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија како и содржината, формата и начинот на водење на регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија, (Сл.Весник на РМ, бр.127 од 09.10.2008 година).

Рок: Издавањето на гаранции за потекло на произведената електрична енергија од обновливи извори на енергија како и востановување, оддржување и обновување на содржината, формата и начинот на водење на регистарот за издадени ќе се одвива во текот на 2011 година.

Индикатори на успешност: Целосна примена на правилникот за начинот за издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија како и востановување, оддржување и обновување на содржината, формата и начинот на водење на регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија.

Издадени 2 гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија како и воведување во регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од обновливи извори на енергија.

2.6 Издавање гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки во согласност со „Правилникот за начинот на издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки како и содржината, формата и начинот на водење на регистар на издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки,“ (Сл.Весник на Р.М, бр. 56 од 22.04.2010 година).

Рок: Издавањето на гаранциите за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки како и востановување, оддржување и обновување на содржината, формата и начинот на водење на регистар на издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки ќе се одвива во текот на 2010 година.

Индикатори на успешност: Целосна примена на правилникот за начинот за издавање на гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки како и востановување, оддржување и обновување на содржината, формата и начинот на водење на регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки. Издадени 2 гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки како и воведување во регистарот за издадени гаранции за потекло на електрична енергија произведена од високоефикасни комбинирани постројки.

2.7 Водење на регистар на квалификувани потрошувачи на електрична енергија во согласност со член 84 став 3 и став 4 од „Законот за изменување и дополнување на Законот за енергетика,“ (Сл. Весник на РМ, бр.106 од 27.08.2008).

Рок: Уписот во регистар на квалификуваните потрошувачи на електрична енергија ќе се одвива во текот на 2011 година.

Индикатори на успешност: Целосна примена на „Законот за изменување и дополнување на Законот за енергетика,“ кој го регулира евидентирањето на квалификувани потрошувачи на електрична енергија.

3. Активности на Агенцијата за енергетика кои произлегуваат од обврски за реализација на домашни и странски донаторски проекти и кои **немаат фискални импликации** во Буџетот на Република Македонија за 2011 година

3.1 Спроведувањето на „Проект за создавање средина за воведување на енергетска ефикасност во градежниот сектор во Република Македонија,„

Проектот се реализира во согласност со основниот Договор потпишан на 15.09.2009 година помеѓу Министерството за економија и донаторот АДА-Австрија, и сервисниот Договор потпишан на 15.01.2010 година помеѓу Министерството за економија, Агенцијата за енергетика на Република Македонија и Агенцијата за енергетика на Република Австрија. Средствата во износ од 1.725.000 Евра ќе се користат за реализација на 5 проектни компоненти: зајакнување на капацитетите и позиционирањето на Агенцијата за енергетика; изработка на правилник за енергетска ефикасност во зградите со методологија и процедури за контрола и аудит на градежните објекти; избор и воведување на мерки за енергетска ефикасност во една зграда во јавна сопственост - пилот проект; зајакнување на соработката на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј,“ од Скопје и Техничкиот Универзитет од Грац во областа на унапредувањето на наставните планови за енергетска ефикасност, набавка на лабораториска опрема за испитување на материјалите кои се користат за зголемување на енергетската ефикасност и водење на кампања за подигнување на свеста за енергетска ефикасност со медиумско презентирање на проектот.

Рок: Времетраењето на овој проект е 35 месеци и според динамиката на спроведување на активностите треба да се реализира до 15.12.2012 година.

Индикатори на успешност: Изработен правилник за енергетска ефикасност на градежни објекти со методологија и процедури за контрола и аудит, спроведена обука на вработените во Агенцијата за енергетика за примена на регулативата, извршен избор на објект на кој ќе се применат мерки за зголемување на енергетската ефикасност, подготвени нацрт-наставни планови за енергетска ефикасност во областа на високото образование и набавена лабораториска опрема.

3.2 Спроведување на „Проект за воспоставување на база на податоци за потенцијалот на ветерната енергија во Република Македонија,„

Проектот се реализира врз основ на Меморандум за соработка потпишан на 25.02.2009 година помеѓу Министерството за економија и Италијанското Министерство за животна средина, земја и море, со кој се обезбедуваат 70.000 Евра донаторски средства.

Преку проектот, кој го спроведува Агенцијата за енергетика, ќе се набави една мерна станица за потенцијал на ветерна енергија и ќе се финансираат пропратните активности за поставување на опремата и обработката на добиените мерни податоци. Проектот претставува поддршка на „Проектот за одржлива енергија,“ финансиран од ГЕФ-грантот, а управуван од Светска Банка, преку кој

треба да се набават 4 мерни станици за потенцијалот на ветерната енергија, со што, во соработка со ЕЛЕМ АД и Факултетот за електротехнички и информациски технологии, ќе се создаде комплексен систем од постоечки, дислоцирани и новонабавени мерни станици за мерење на потенцијалот на ветерната енергија во Република Македонија. Според пресметките на Факултетот за електротехнички и информациски технологии и искуството од ГЕФ Проектот за одржлива енергија вкупните трошоци за сите активности во врска со едното мерно место, по спроведена процедура за јавни набавка, би изнесувале 39.000 Евра.

Рок: Проектот треба да се реализира во период кој е поврзан со времетраењето на реструктурираниот ГЕФ „Проектот за одржлива енергија“, односно до крајот на 2012 година.

Индикатори на успешност: Набавка на една мерна станица за мерење на потенцијалот на ветерната енергија, поставување на истата и обезбедување на систем за обработка на податоците.

3.2.1 Како резултат на двегодишното пролонгирање во отпочнување на основните проектни активности на „Проектот за основање на база на податоци за ветерната енергија во Република Македонија“, Агенцијата за енергетика и донаторот Италијанското Министерство за животна средина земја и море, во септември 2010 година, отворија информативен центар за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија во Скопје. Оваа активност беше утврдена и во Програмата за работа на Агенцијата за енергетика за 2010 година, а отварање на ваков тип на информативни канцеларии се сугерира и во Стратегијата за енергетика, Стратегијата за енергетска ефикасност и особено во првиот Националниот акционен план за енергетска ефикасност. Финансирањето на информативниот центар е обезбедено од донација на Италијанското Министерство за животна средина земја и море во рамките на „Проектот за воспоставување на база на податоци за потенцијалот на ветерната енергија во Република Македонија“. Потребните донаторски средства за функционирање на инфо центарот за 2011 година се во износ од 17.000 Евра во денарска противвредност.

Рок: Опслужувањето на клиентите со информации за енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија ќе се одвива во 2011 година.

Индикатори на успешност: Оперативно работење на информативниот центар со клиенти од сите сектори, а пред сè со приватниот сектор односно граѓаните на градот Скопје и пошироко. Организирање на 3 тематски работилници за специфични целни групи како деца во предшколската возраст, малостопанственици и заинтересирани потенцијални инвеститори.

3.3 Спроведување на „Проект за енергетска ефикасност и обновливост-поддршка на локалните енергетски политики“,

Проектот е во рамките на „SEE - Програма за транснационална соработка“, и се спроведува врз основ на Договор потпишан на 29.06.2010 година помеѓу Делегацијата на Европската Унија во Република Македонија и Агенцијата за

енергетика. Средствата во износ од 39.722 Евра се обезбедени од донација од Европската Унија, а буџетското учество во износ од 7.010 Евра ќе се обезбеди од средства на Министерството за локална самоуправа. Преку овој проект треба да се реализираат следните активности: организирање на курс за обука на тренери и на избрани претставници на локални институции во поширокиот регион на Скопје и Охрид, претставување на концептот на управување со енергетски системи, тестирање и оценка на превземените мерки за зголемување на енергетската ефикасност во локалните самоуправи, изготвување на мапа на потенцијални инвестиции во енергетиката, изработка на студии за изводливост на предложените проекти, дефинирање на потенцијалните финансиски извори, промоција на проектите пред потенцијалните инвеститори и спроведување на информативна кампања.

Рок: Проектот треба да се реализира во период од 23 месеци односно до 31.03.2012 година.

Индикатори на успешност: Организирана една работилница за обука на тренери и две работилници за локалните институции, мапирање на потенцијалите во зголемувањето на енергетска ефикасност и обновливост во избраните региони на Скопје и Охрид, изработка на 4 студии за изводливост, набавка на опрема за енергетски ревизија во градежните објекти како и организирање на еден национален и два локални промотивни настани.

III

Агенцијата за енергетика ќе достави извештај со финансиски показатели до Владата на Република Македонија за реализација на Програмата, како и за постигнатите резултати и образложение за евентуалните отстапувања од планираните активности, заклучно со 31.01.2012 година.

IV

Оваа програма влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се применува по добивањето на согласност од Владата на Република Македонија.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ ПРОГРАМАТА

Врз основа на член 9 од Законот за основање на Агенцијата за енергетика на Република Македонија (Службен весник на Република Македонија број 62/2005) и член 23 од Статутот на Агенцијата за енергетика на Република Македонија, Управниот Одбор на Агенцијата за енергетика на Република Македонија на 42-та седница одржана на 03.01.2011 година ја донесе Програма за работа на Агенцијата за енергетика на Република Македонија за 2011 година.

Средствата за работа на Агенцијата за енергетика за 2011 година во вкупен износ од 9.129.000,00 денари, се предвидени во Буџетот на Република Македонија за 2011 година на сметка 637, раздел 10001- Министерство за економија, програма 3 - Развој на енергетиката, потпрограма 31 - Агенција за енергетика.

Во Буџетот на Агенцијата за енергетика за 2011 година се предвидени и средства на сметката 631-расходи од усуги на буџетски корисници во износ од 60.000,00 денари и на сметка 785- расходи од донации во износ од 18.200.000,00 денари, со што вкупните расположиви средства за реализација на Програмата за работа за 2011 година изнесуваат 27.389.000,00 Денари

БУЏЕТ НА АГЕНЦИЈАТА ЗА ЕНЕРГЕРТИКА ЗА 2011 ГОДИНА (во 000 денари)			
1	40	Плати, наемнини и надоместоци за вработените	3,024
1,1	401	Основни плати	2,221
1,2	402	Придонеси за социјално осигурување	803
2	42	Стоки и услуги	6,105
2,1	420	Патни и дневни расходи	242
2,2	421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	577
2,3	423	Ситен инвентар, алат и други материјали за поправки	97
2,4	424	Поправки и тековно одржување	194
2,5	425	Договорни услуги	4,850
2,6	426	Други тековни расходи	145
3	637	Вкупно буџетски средства	9,129
4	631	Расходи од органи	60
5	785	Расходи од донации (5,1+5,2+5,3)	18,200
	420	Патни и дневни расходи	1,000
	421	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	500
	423	Ситен инвентар, алат и други материјали за поправки	500
	425	Договорни услуги	12,000
	426	Други тековни расходи	1,200
	480	Купување на опрема и машини	3,000
5,1	78527	Проект за формирање на база податоци за ветерна енергија -Италијанско Министерство за животна средина, земја и море	1,000
5,2	78546	Проект за енергетска ефикасност во градежен сектор-АДА	16,720
5,3	78550	Енергетска ефикасност и обновливост Ener Supply	480
6		Се Вкупно (3+4+5)	27,389

Одобрените средства за реализација на Програмата за работа на Агенцијата за енергетика на Република Македонија за 2011 година се доволни да се спроведат најминималните предвидени програмски активности, без да се има можност за развојни активности, вработување на нови лица, обука и специјализација на постоечкиот персонал и создавање на можности за целосно одговарање на задачите и обврските кои се дефинирани во „Законот за енергетика,, „Законот за основање на Агенцијата за енергетика,, и соодветните правилници како секундарна легислатива во областа на енергетската ефикасност и обновливите извори на енергија.

Во очекување на донесување на нов „Закон за енергетика,, на крајот на 2010 година односно на почетокот на 2011 година, се поставува прашање за можноста на исполнување на законските обврски на Агенцијата за енергетика, кои со предложените измени и дополненијата на постоечкиот Закон за енергетика (Сл. Весник бр.106 од 27.08.2008 година) и ги наметнува истиот.

Имено, сем декларативно учество на Агенцијата за енергетика за обезбедување на поддршка во изготвувањето и спроведувањето на стратешките и плански документи на Владата на Република Македонија, се наметнуваат сериозни и конкретни работни задачи кои со овој планиран износ на средства и со постоечката кадровска и организациона екипираност на агенцијата, многу тешко квалитетно и навремено би се извршиле.

Задачите во врска со целосното и претпоставуваме самостојно подготвување на енергетскиот биланс за потребите на надлежното министерство, подготвување на збирни извештаи врз основ на доставени годишни планови на единиците на локалната самоуправа за спроведување на плановите за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија, изготвување на резимеа за извештаи за енергетски контроли, организирање на обуки за енергетски контролори, изготвување на упатства за примена на мерки за енергетска ефикасност, покрај редовните активности утврдени во точка 2 став 2 и последователно 2.1; 2.2; 2.3;2.4;2.5;2.6 и 2,7 од Програмата за работа, ќе претставува сериозен предизвик во 2011 година за само 5 редовно вработени лица во Агенцијата за енергетика.

За дел од овие активностите, „Предлог Законот за измена и дополнување на Законот за енергетика,, утврдува можност за плаќање на надоместок од поднесувачите на барањата за издавање на решенија и гаранации за потекло на произведена електрична енергија од обновливи извори на енергија и од високоефикасни комбинирани постројки, според тарифникот донесен од Агенцијата за енергетика, а одобрен од Владата на Република Македонија. Сметаме дека со оваа активност ќе ги надминеме планираните средства од 60.000 денари (ставката 631- Приходи од услуги на буџетски корисници), со што делумно ќе допринесеме за надоместување на реалните средства кои ги троши агенцијата за овие активности, а за кои нема посебно одобрени буџетски средства во основниот буџет за 2011 година.

Учеството на Агенцијата за енергетика во спроведување на домашни и странски донаторски проекти, претставува своевиден стимул за опстанокот и развојот на самата институција и нејзино подобро позиционирање помеѓу чинителите во енергетскиот сектор.

Овие активности **не предизвикуваат фискални импликации во Буџетот на Агенцијата за енергетика на Република Македонија 2011 година**, а значат зголемување на капацитетот на вработените во Агенцијата за енергетика во конкретната поддршка на политиките на Владата на Република Македонија и спроведување на акционите планови во енергетскиот сектор. Исто така донаторските проекти, во период на отежнато редовно вработување, овозможуваат и вработување на определено време на високо квалификувани лица кои покрај спроведувањето на проектите разменуваат и корисна техничка експертиза и знаења со вработените лица во Агенцијата за енергетика.

1. Проектот за создавање средина за воведување на енергетска ефикасност во градежниот сектор во Република Македонија АДА

Првата компонента од проектот Создавање на услови за енергетска ефикасност во градежниот сектор се однесува на јакнење на капацитетите на Агенцијата за енергетика. Со останатите компоненти ќе се изработат подзаконски акти за енергетска ефикасност на зградите со соодветна методологија и начин на контрола, избор на една јавна зграда како пилот проект во кој ќе се воведат мерки за зголемување на енергетската ефикасност, унапредување на наставните програми и планови во високото образовните институции, набавка и инсталирање на лаборатории за испитување на карактеристиките на елементите и материјалите кои се вградуваат во градежниот сектор, а преку проектот ќе се организира и обемна кампања за примена на мерките за енергетска ефикасност. Проектните активности се отпочнати во средината на 2010 година и се очекува нивно интензивирање во почетокот на 2011 година. За потребите на овој проект кој ќе се спроведува 32 месеци, Агенцијата за енергетика обезбеди две канцеларии и неопходна информатичка и комуникациска опрема.

2. Формирање на база на податоци за ветер во Република Македонија

Проектот се финансира од донација на Италијанското Министерство за животна средина земја и море и преку истиот треба да се набави мерна опрема за една станица за мерење на потенцијалот на ветерната енергија во Република Македонија. Проектот е комплексен и е тесно поврзан со реализација на активности од други донаторски проекти кои веќе обезбедија средства за мерење и обработка на податоци за потенцијалот на ветерната енергија. Во суштина, овој проект е продолжување на првото спроведено мерење на потенцијалот на ветерната енергија во Република Македонија кое беше финансирано од Норвешката Влада, а на истото се надоврза и Проектот за одржлива енергија финансиран од ГЕФ грантот преку кој треба да се набават дополнителни 4 мерни станици. Владата на Република Македонија ја задолжи Агенцијата за енергетика да ја координира

активноста за преалокација на постоечките мерни станици за ветерна енергија и очекуваме дека преку овој проект во 2011 година ќе успееме да ги обединиме иницијативите на бројните инволвирани и заинтересирани страни како Министерството за економија, ЕЛЕМ АД, ФЕИТ-Факултетот за електротехнички и информациски технологии и донаторите ГЕФ, Светска Банка и Италијанското Министерство за животна средина земја и море.

3. Енергетска ефикасност и обновливост-поддршка на локални енергетски политики

Проектот ќе овозможи квалитетна обука на лица во областа на енергетската ефикасност, обновливите извори на енергија и управувањето со енергетските системи, кои потоа ќе извршат обука на одговорни лица во оваа област на локално ниво во избраните територии на Скопје и Охрид.

Предвидено е и да се набави опрема за извршување на енергетски контроли во објектите што ќе помогне за утврдување на најсоодветните мерки за подобрување на енергетската ефикасност во градежниот сектор во земјата. Лицата кои на локално ниво ќе бидат одредени за спроведување на проектните активности, заедно со Агенцијата за енергетика и партнерите на овој регионален проект ќе изготват и анализа на потенцијалот и студии за изводливост за конкретни проекти во овие два региоана.

Во проектот активно е вклучено и Министерството за локална самоуправа кое треба од свои средства да обезбеди 15%-но буџетско учество во вкупните средства за спроведување на проектот кој е во рамките на SEE- програма за транснационална соработка.

Средствата од донаторот, Европската Унија се веќе пристигнати, а очекуваме дека и надлежното Министерство за локална самоуправа, одредено од Владата на Република Македонија, во 2011 година ќе обезбеди неопходно буџетско учество со што и званично ќе отпочне спроведувањето на проектните активности.